

Bediüzzaman'ın "Üçüncü Said" dönemi

"Üstad Hazretleri'nin Üçüncü Said dönemi olmadığını iddia edenler var. Bunlar neye dayanıyorlar? Bir cevap verilebilir mi?"

İÇTİMÂİ MEFHUMLARI İHYA DÖNEMİ

Bediüzzaman Hazretleri'nin Üçüncü Said döneminin olmadığını iddia edenler, onu kör ve sağır okuyanlardır. Onu düzgün okuyanlar, Üçüncü Said dönemini bilirler ve teslim ederler.

Bediüzzaman Hazretleri 82 yıllık muhteşem hayatını üç döneme ayırmıştır: Eski Said, Yeni Said ve Üçüncü Said. O her üç dönemde de farklı bir tecdit hareketinin içinde bulunmuştur. Dolayısıyla aslında her üç dönem de kendi inisiyatifi ile değil; kader-i ilâhî'nin sevki ve kendi iç dünyasında yaşadığı enfüsî inkılâplar neticesinde olmuştur.

Eski Said dönemi, doğumu olan 1878 tarihinden 1916 yılına kadar sürer. Bu süre Bediüzzaman'ın gençlik ve hareketli yıllarıdır. Osman- lı'nın son dönemidir ve içtimaî ve siyasî çalkantıların sahne aldığı yıllardır. Meşrûtiyet, hürriyet, milliyetçilik gibi birçok içtimaî ve siyasî mefhumun tartışıldığı bu dönemde Bediüzzaman gündemdeki içtimaî mefhumlar hakkında Kur'ân'ın yaklaşımını her fırsatta dile getirmiş, makaleler yazmış, nutuklar vermiştir. Bu dönem bir bakıma Kur'ân'ın içtimaî mefhumlarının tefsir ve ihya edildiği dönemdir.

DİNİ VE İMANİ İHYA DÖNEMİ

1923 yılından sonra Bediüzzaman'ı Yeni Said olarak görüyoruz. Yeni Said döneminde Bediüzzaman, Kur'ân'ın imanî hakikatleri ihtiva eden âyetlerini tefsir etmeye yönelmiştir. İman zaafının Müslüman'ı had safhada sarstığını gören Bediüzzaman, bütün mesaisini iman ve İslâm hakikatlerini asrın anlayışına uygun bir üslûpla anlatmaya ve ispat etmeye tahsis etmiştir.

Yeni Said dönemi Afyon Mahkemesinden tahliyesine kadar (1949) sürmüştür. Bu dönem tek parti ve Millî Şef hükümetlerinin derin istibdadı altında çoğunlukla sürgünlerde veya mahkemelerde geçmiştir.

Risale-i Nur Külliyyatı bu dönemin ürünüdür.

Bediüzzaman'ı 1949 yılından sonra ise Ü- çüncü Said olarak görüyoruz.

Bunun başlangıcını Bediüzzaman şöyle anlatıyor: "İki üç defadır ehemmiyetli bir hâlet-i ruhiye bana ârız oluyor. Aynı otuz sene evvel İstanbul'da beni Yûşâ Dağı'na çıkarıp İstanbul'un, Dârü'l-Hikmetin cazibedar hayat-ı içtimaiyesini bıraktırıp, hattâ İstanbul'da bulunan Nurun birinci şakirdi ve kahramanı olan merhum Abdurrahman'ı dahi zarurî hizmetimi görmek

için de yanıma almaya müsaade etmeyen ve Yeni Said mahiyetini gösteren acîp inkılâbât-ı ruhînin bir misli, şimdi mukaddematı bende başlamış. Üçüncü bir Said ve bütün bütün târik-i dünya olarak zuhuru bir işaret tahmin ediyorum.”¹

Üçüncü Said dönemi 1949 yılından, dar-ı bekaya irtihali olan 1960 yılına kadar sürer.

ÜÇÜNCÜ SAİD DÖNEMİ

Üçüncü Said dönemini talebeleri şöyle ifade eder:

“Afyon hapsinden sonra Üstad –kendi tabirince– bir nevi Üçüncü Said olarak görünüyordu. Çünkü bundan sonra hizmet-i Nuriye başka safhalarda tezahür edecekti; küllî bir inkişaf olacaktı.”²

Üçüncü Said döneminde Risaleler geniş kitlelere yayılmış, Nur hizmeti Üstadın talebeleri tarafından omuzlanmıştır. Risale-i Nurlar serbest basılmış, gençler, hanımlar, üniversiteliler ve farklı halk kitleleri tarafından okunmaya başlanmıştır. Irak, Hindistan, Endonezya ve Pakistan gibi İslâm memleketlerinde ve ABD ve Japonya gibi ülkelerde Risale-i Nurlar yeni okuyuculara ulaşmıştır.

Nur Talebeleri iman hizmeti için seferber olmuşlar, Üstad Hazretleri bütün nazarları Risale-i Nurlar’a ve şahs-ı maneviye çevirmiş, ilk Nur dersaneleri bu dönemde açılmıştır.

Bu dönemin karakteristik özellikleri arasında Bediüzzaman’ın demokratik bir tavırla siyaseti takip etmesi ve siyasetçilere mektuplar yazması gelir. Siyasete “dindar demokratlık” mefhumunu kazandıran Bediüzzaman, dindar demokratlığı siyasî bir misyon olarak bu dönemde ortaya koymuştur.³ İçtimaî ve siyasî hayata bu dönemde sıkça yön vermiştir. Seçimlerde oy kullanmış ve Demokratlara açık destek vermiştir. Risale-i Nur’un siyasî ve içtimaî mesleğini bu dönemde tesis etmiştir.

Dolayısıyla Bediüzzaman’ın Üçüncü Said dönemi, Nur hizmetlerinin içtimaî ve siyasî duruşunun da netleşerek oturduğu bir dönemdir. Bu yönüyle Üçüncü Said dönemi, önceki dönemleri tamamlayıcı bir dönemdir.

Dipnotlar:

1- Şuâlar, s. 453.

2- Tarihçe-i Hayat, s. 525.

3- Emirdağ Lâhikası, s. 168, 264, 265, 267, 285, 294, 309, 318...